

13. LECKE: ÉRTÉKES, DE MITŐL? Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Az óra feladata többrétű. Egyrészt arra való rámutatás, hogy az érték több, mint amit pusztán szemmel látunk. Másrészt egy olyan kritikai látásmód megalapozására (vagy szituációtól függően: megerősítésére) is lehetőség van, amikor az értékeket el lehet különíteni a világi értékrendtől.

Nagyon fontos e témánál, hogy a gyerekek maguk mondják ki a megfogalmazásaikat – ezért felfedeztető módszereket érdemes velük használni. Ha ugyanis a lelkipásztor/hitoktató beszél, akkor sok esetben türelmesen meghallgatják a szavait, de nem tudnak azonosulni vele. Ha azonban a diákok maguk „csodálkoznak rá”, vagy „fedezik fel”, hogy különbség van érték és érték között, illetve az érték nem mindig az, amit a világ (média, stb.) annak mond – akkor ez maradandó lehet a számukra.

Érdemes tudatosítanunk a tanulóknál, hogy az értékes mindig valamilyen különleges és fontos dolog – legalábbis annak a személynek, aki értékesnek tartja.

Lehetőség adódik az előző, ill. ezen az órán is arra, hogy rámutassunk arra, hogy mindannyian értékesek vagyunk Isten számára, mivel a legdrágábbat adta értünk. Ugyanakkor törekedjünk arra, hogy ez a gondolat ne vigye el egy erőszakolt evangelizáció irányába az órát.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

Minimum	Optimum
<ul style="list-style-type: none">• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none">○ Tudja segítségével megfogalmazni, milyen értékes tulajdonságokkal rendelkezik.○ Tudja segítségével elemezni a mesét, és fogalmazza meg annak üzenetét.○ Tudja segítségével értelmezni és elmondani a lecke Igéjét: Máté 6,21	<ul style="list-style-type: none">• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none">○ Tudja önállóan megfogalmazni milyen értékes tulajdonságai vannak, és hogyan fejleszti azokat.○ Tudja értelmezni és elemezni a tankönyvi mesét, fogalmazza meg annak értéküzenetét.○ Tudja értelmezni önállóan a lecke Igéjét és elmondani: Máté 6,21

Fő hangsúly: Istentől kapott belső értékeink megőrzése, fejlesztése

Kognitív cél: Az igazi érték fogalmának és lényegének tudatosítása, megalapozása/megerősítése.

Affektív cél: Felkelteni a vágyat a tartós/igazi értékek birtoklása iránt.

Pragmatikus cél: Bátorítás a tartós értékek felismerésére és a hit, hívő élet értékének megragadására.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Az óra az értékes/értéktelen kérdését járja körül. Mivel a téma kimeríthetetlen, jó, ha ezt az órát játékos formában, „csak úgy”, ennek a témának szenteljük.</p> <p>Bevezetésként, mintegy témafelvetésként kezdhetünk pl. ezzel a történettel:</p> <p>1. Illusztráció: történet</p> <p>Különös betörők jártak egy ékszerboltban. Nem vittek el semmit, csupán összekeverték az árcédulákat, majd nyomot sem hagyva távoztak. Másnap értéktelennek vélt gyémántokat lehetett olcsón kapni, és a cédulák alapján értékesnek vélt árurol derült ki később, hogy töredékét sem éri a kifizetett összegnek. Mire az eladók gyanút fogtak, már néhány ékszer gazdát cserélt.</p> <p>Össze lehet keverni az értékest az értéktelennel? A gyémántot a csiszolt üveggel? Más dolgok értékében nem tévedhetünk?</p> <p>Kierkegaard története szerint ez a világ ehhez az ékszerbolthoz hasonlít, mert valaki mindent összezavart és nem látjuk tisztán a dolgok mértékét.</p> <p>Instrukció: sem Kierkegaard nevét, sem szemléletmódját nem szükséges elmondanunk az órán de a történet lehetőséget ad egy jó beszélgetésre.</p>	<p>Közös beszélgetés vagy csoportmunka</p>
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>Játék: Vásároljuk szavakat!</p> <p>Kapcsolódó feladat: Munkafüzet 1. feladat</p> <p>Játékidő 20-30 perc</p> <p>Instrukció: A játékot a házi feladattal már előkészítettük. Jó, ha a gyerekek már előre gondolkoznak öt kedvenc szavukon.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a csoportnak közösen kell döntenie minden egyes esetben. Figyeljünk arra, hogy a csoport vegye komolyan a játékot. Nem az öt legviccesebb szót keressük!</p>	<p>A játék nem a szavakról szól, hanem elsősorban a hozzájuk kapcsolódó értékekről, érzésekről, melyek fontosak lehetnek.</p>

	A játék végén megbeszélhetjük a gyerekekkel, hogy mindenki elégedett-e az öt szóval, ami legvégül maradt. A játék végén felkínálhatjuk mindenkinek egy szó cseréjét. Ki, mit tenne bele mindenképp az elveszett szavaiból a csokorba?	
Munkáltatás	Kapcsolódó feladat: Munkafüzet 2. feladat	Tankönyv
Házi feladat	A „vásároljunk szavakat” játékban megmaradt öt szó közül válasszanak egyet, és arról írjanak rövid fogalmazást. Az első mondat így kezdődhet: Ha ezt a szót hallom az jut az eszembe,...	

KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

Tankönyv: 56. oldal

A képen látható:

Illusztráció: Karos mérleg, egyik serpenyőjében súlyos kincsek, gyémántok, a másikban egy kavics, a mérleg mégis a kavicsot mutatja nehezebbnek. Jelkép.

A szöveg: A róka és a nyúl.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

- Láttál-e már ilyen mérleget? Hol és mikor?
- Mit jelképez a mérleg?
- Mi van az egyik, és mi van a másik serpenyőjében?
- Figyeld meg, melyik a nehezebb? Elképzelted ez?
- A kavics miért lehetett „nehezebb”, mint ami a másik serpenyőben található?
- Neked van-e olyan tárgyad, amit semmiképpen nem adnál el, nem cserélnél el? Miért?

2. Szövegelemzés

- Miért siránkozik a nyúl? Mit válaszol a róka kérdésére?
- Mivel akarja vigasztalni a róka a nyulat?
- Miért nem vigasztalja meg a nyulat, hogy a gyémánt nagyon értékes?
- Miért siratja a nyúl a kavicsát?
- Mit jelent ez? Voltál-e hasonló helyzetben? Mit éreztél?

BESZÉLGETÉSPONTOK AZ ARANYMONDÁSHOZ

„Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is.”

- Milyen kincseket őrzöl? Sorolj fel olyanokat, amik láthatók, hallhatók, megtapinthatók! Vannak-e szemmel nem látható kincseid?
- Miért vigyázol ezekre?
- Mit üzen neked az ige?

EGYÉB ÖTLETEK

1. Kézműveskedés és imádkozás: Értékmegőrző doboz

Készítsünk a gyerekekkel értékes emlékeket megőrző dobozt. Igazából mindegy, hogy milyen a formája vagy milyen technikával készítjük el. A lényege az, hogy kis papírcsíkokra írják fel a gyerekek azokat az élményeiket, emlékeiket, amelyekre egész életükben szeretnének emlékezni, mert valami szép és jó dolog történt velük. A lap egyik oldalára írják le címszavakkal a történetet, hogy eszükbe jusson, hogy mi történt. Majd azt is, hogy mikor. Pl. Megtaláltam az elveszett ellenőrzőmet. Negyedikes koromban év végén. /2013. június. Az órán rögtön írjanak fel a gyerekek három értékes emléket. Ezt a dobozt aztán arra is használhatják, hogy amikor imádkozni szeretnének, és nincs ötletük, hogy miért, akkor elolvasgatják a kis lapokon található emlékeztetőket. Azt is ajánlhatjuk a gyerekeknek, hogy amikor szomorúak, akkor is olvassák ezeket az értékmegőrző lapokat.

2. Imádságra nevelés:

<p>2, 4, mindenki</p> <p>a) Páralkotás szimpátia szerint Feladatutasítás: Írjatok egy pár mondatos imádságot. Szabályok:</p> <ul style="list-style-type: none">• Le kell írni az imádságot.• Ketten együtt kell megfogalmazni.• Kapcsolódjon a mai leckéhez.• Az egész osztály nevében kell megfogalmazni. <p>b) Négyes alkotás szimpátia szerint Feladatutasítás: Írjatok a két imádságból egy közös imádságot. Szabályok:</p> <ul style="list-style-type: none">• Le kell írni az imádságot.• A két imádságból kell egyet írni.• Csak azt lehet leírni, amivel mind a 4-en egyet értetek.• Nem elég egymás alá leírni az imádságokat, tartalmaznia kell újabb gondolatot is.• A megfogalmazásban mindenkinek részt kell venni.• Az egész osztály nevében kell megfogalmazni. <p>c) Megbeszélés Feladatutasítás: A 4 fős csoportokból egy ember olvassa fel a közös imádságot. A felolvasás után nézzük meg, hogy az imádság valóban megfelel-e a szabályoknak. Ha igen, akkor jó. Ha nem, akkor együtt alakítsuk tovább az imádságot.</p> <p>d) Imádkozás Feladatutasítás: Álljunk körbe. Minden csoportból egy fő, aki felolvassa majd az imádságot, lépjen egy fél lépésnyit előrébb, a kör közepe felé.</p>	<table><tr><td>műfaj</td><td>többféle</td></tr><tr><td>megfogalmazás</td><td>hittanosok</td></tr><tr><td>imádkozás</td><td>közösen írt imádság felolvasása</td></tr><tr><td>csoporthelyettesítés</td><td>2 és 4 fős kiscsoportok</td></tr><tr><td>kapcsolódás</td><td>egyéni értékek alkalmazása az adott feladat során</td></tr><tr><td>hely</td><td>óra közepe, vége</td></tr><tr><td>fejlesztési terület</td><td>imádság írása közösség nevében</td></tr><tr><td>hittanosok</td><td><ul style="list-style-type: none">• imádságot írnak• együttműködnek• felolvasnak</td></tr><tr><td>hittanoktató eszközök</td><td>kísér<ul style="list-style-type: none">• íróeszköz• lap• elegendő hely</td></tr></table>	műfaj	többféle	megfogalmazás	hittanosok	imádkozás	közösen írt imádság felolvasása	csoporthelyettesítés	2 és 4 fős kiscsoportok	kapcsolódás	egyéni értékek alkalmazása az adott feladat során	hely	óra közepe, vége	fejlesztési terület	imádság írása közösség nevében	hittanosok	<ul style="list-style-type: none">• imádságot írnak• együttműködnek• felolvasnak	hittanoktató eszközök	kísér <ul style="list-style-type: none">• íróeszköz• lap• elegendő hely
műfaj	többféle																		
megfogalmazás	hittanosok																		
imádkozás	közösen írt imádság felolvasása																		
csoporthelyettesítés	2 és 4 fős kiscsoportok																		
kapcsolódás	egyéni értékek alkalmazása az adott feladat során																		
hely	óra közepe, vége																		
fejlesztési terület	imádság írása közösség nevében																		
hittanosok	<ul style="list-style-type: none">• imádságot írnak• együttműködnek• felolvasnak																		
hittanoktató eszközök	kísér <ul style="list-style-type: none">• íróeszköz• lap• elegendő hely																		

Olvassátok fel sorban a csoportotok imádságát, Minden egyes imádságra mindenki felelje rá hangosan, hogy: Ámen.

e) Visszajelzések

Feladatutasítás:

Helyetekre ülve válaszoljatok a kérdésekre:

- Mi volt könnyebb, mi volt nehezebb úgy, hogy nem egyedül írtátok az imádságot?
- Könnyű vagy nehéz mások nevében is megfogalmazni egy imádságot, miért?
- Mi adott okot esetleg a vitára?
- Könnyű vagy nehéz hangosan imádságot elmondani a közösség előtt?

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református énekeskönyv: 274. dics.1. 4. verse: Ki Istenének átad mindent...

Református énekeskönyv: 472. dics.4. verse: Adj éjt, napot (dall. RÉ 66. zsolt. Örvendj egész föld...)